

Forhandlingene med tyskerne i 1940.

En reuegjørelse av høyesterettsdommer F. Schjelderup.

Oslo, 11. juli. (NTB) Fra høyesterettsdommer F. Schjelderup er mottatt følgende:

Høyesteretts P. M. av 15. juni 1940.

— Da høyesterettsjustitiarius Paal Berg er bortreist finner jeg i anledning av herr Magnus Nilsens meddelelse i avisene i dag å burde gi følgende supplerende opplysninger:

1) Fredag 14. juni klokken 10 var Høyesterets' s medlemmer sammenkalt til fulltallig plenumsmøte. Justitiarius Berg meddelte oss at den tyske representant Delbrügge hadde overlevert administrasjonsrådet et formelig ultimatum som var krevet be-svart innen mandag 17. Tyskerne krevet i dette ultimatum Stortinget sammenkalt i Oslo eller i alle fall i det okkuperte Norge for å erklære kongen og regjeringen avsatt. Samtidig skulde Stortinget tilbakekalle eller oppheve mandatet for de stortingsmenn som oppholder seg i utlandet. Hvis kongen, noen av statsrådene eller stortingsmen-nene gjorde innvendinger, skulde Stortinget beslutte konfiska-sjon av alle deres i Norge vær-ende privatformue. Stortinget skulde så velge en ny regjering med sikte på fredsslutning med Tyskland. Innen tremåneders etter en slik fred skulde nye stors-tingsvalg utskrives.

Til gjengjeld skulde Norge oppnå Terbovens tilbakekallelse som Reichskommissar og det skulde utnevnes en tysk minist-er i Oslo for «Staat Königreich Norwegen» og hakekorsflagget skulde under høytidelige former fires fra Stortingets flaggstang og erstattes av det norske flagg.

I anledning av dette ultima-tum ble det i går kveld holdt et møte av administrasjonsrådet, de tilstedeværende tre medlem-mer av Stortingets president-skap og justitiarius Berg. På møtet var der enstemmighet om at ultimatumet ikke kunde ak-septeres. I plenumsmøte var det enighet om at der burde nedset-tes en komité for å utarbeide forslag til uttalelse.

Lørdag 15. juni vedtok Høy-esterett følgende P. M.:

«Da Stortinget ikke er opp-løst tilkommer det i tilfelle pre-sidentskapet å sammenkalle Stortinget. At kongen under de nuværende forhold er reist fra landet kan ikke oppfattes som en oppgivelse av hans utøvelse av kongemakten.

Etter norsk statsrett har kong-ens reise fra landet ikke med-ført at han har tapt tronen eller retten til å utøve kongemakten og den gir ikke Stortinget myn-dighet til å avsette kongen eller konsepuset.

Den omstendighet at medlem-mene av det norske statsråd har fulgt kongen til utlandet har ikke medført at de har tapt sine embeter og gir ikke Stortinget myndighet til å avsette statsrå-dets medlemmer.

En stortingsrepresentant mist-er ikke sitt mandat om han unnt-er å møte etter innkallelse. Forblivelse uten lovlig forfall er bare medføre straffansvar. Etter norsk statsrett er det ikke adgang til konfiskasjon av en persons formue.

Det vil ikke stamme med all-minnelige folkerettslige grunn-sninger om det av okkupasjons-myndighetene skulde bli stillet krav om at Stortinget skal fatte beslutning som det etter norsk

statsrett ikke har myndighet til.

— Mens de andre punkter så-vidt erindres ble vedtatt enstem-mig var det dissens — 8 mot 7 stemmer — om hvorvidt punkt 1 ikke burde sløyfes. Før Høyeste-rett ved rettsferiens begynnelse gikk fra hverandre, ble protokoll over møtet 15. juni satt opp den 26. og de følgende dager under-skrevet av samvillige dommere.

2) Justitiarius Berg ble så lør-dag ettermiddag 15. juni tilkalt til møte klokken 4. Der fikk han sammen med biskop Berggrav og sorenskriver Harbek følgende mandat som ble undertegnet av de tilstedeværende presidenter og grupperrepresentanter:

«På vegne av Administra-sjonsrådet og de tilstedeværende medlemmer av Stortingets presi-dentskap og etter samråd med representanter for de fire store politiske partier anmodes høye-sterettsjustitiarius Paal Berg, biskop Berggrav og sorenskriver Harbek om å forhandle ut fra den forutsetning at kongen og regjeringen ikke avsettes. Etter biskop Berggravs på stedet opp-tatte konsentrerte hurtigskrifta-referat hadde justitiarius Berg først ordet og uttalte blant an-net:

«Vi har i Høyesterett drøftet om det vilde være grunnlovs-messig adgang til å avsette kon-ge og regjering fordi de er ute av landet. Vi er enstemmig av den oppfatning at det vilde være et forfatningsbrudd om konge og regjering ble avsatt».

Jeg tilføyer at etter mitt eget hurtigskriftreferat fra mandag 17. juni klokken 10, da Berg i Høyesteretts plenium gjengav hva der var foregått på lørdags-møtet, spurte jeg: «Har stors-tingsmennene vært P. M.?» og Berg svarte: «Det er referert for dem».

3) Senere i juni da det ble kjent at presidentskapet holdt på å avfatte sitt brev til kongen,

40 millioner dollars til kirkegjenreisning.

STORSTILT AMERIKANSK GAVE TIL FINNLAND OG NORGE.

Oslo, 11. juli.

(NTB) Den norske komite for det lutherske verdenskonvent i Norge har etter hva Norsk Kirkeblad med-deler fått meddelelse om en storstilt amerikansk gave til det kirkelige gjenoppbygg-ingsarbeid i Norge. De lutherske kirker i Amerikas Forente Stater har foretatt en innsamling til gjenopp-bygging av kirker og andre bygninger som tjener det kirkelige arbeide i de lutherske kirker i Europa. En innsamling som ble fore-tatt en søndag i januar i år over hele landet innbrakte 40 millioner dollars og inn-samlingen fortsetter. Mid-lene skal i første rekke komme kirkene i Finland og Norge til gode.

Nær 76.000 russ transportert f

Innen 1. august skal tilbake Tallet vil da væ

Oslo, 11. juli.

(NTB) Allied Information Ser-vice meddeler: Det har vært et omfattende arbeid å organisere hjemsendelsen av de russiske krigsfanger som befant seg i Norge da fredsslutningen kom. Selve tilbakeføringen av russer-ne begynte 13. juni og inntil 11. juli er 63 494 russere blitt trans-

For Frimurerlosgjens vedkom-mende beløper verdiene seg til henimot 10 millioner kroner.

Tiltalen omfatter forevrig inn-draug av eiendommer og for-muer fra jøder og andre private. Det tas også med at tiltalte un-der okkupasjonen lot utbetale til seg og sine ministre og til nazist-iske organisasjoner og foreta-gender betydelige beløp som de ikke hadde noen rett til.

Quislings egen gjalte beløp seg til 1,1 million kroner. Det var brukt 7,5 millioner kroner til til-taltes garde, 5,5 millioner til ut-videlse og innredning av Glimde foruten betydelige beløp til Ør-neredet i Asker. 12 millioner var tatt fra statskassen til Hir-dens våpenopplæring.

Av stjålne eller underslåtte midler tiltalte betalte fra «mini-ster» Prytz 300 000 kroner og fra generalkonsul Hildisch 400 000 kroner.

Det vil bli påstått inndraug hos tiltalte for et beløp som svarer til det ved straffbare handlinger innvunne utbytte.

Oslo, 11. juli.

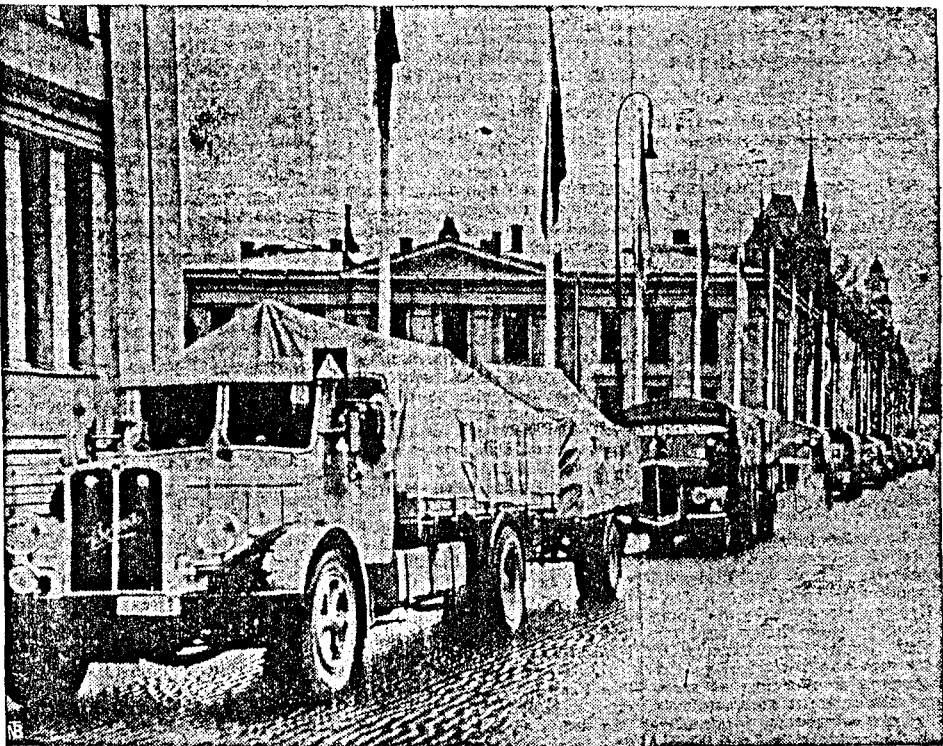
Ved henvendelse til konsti-tuert statsadvokat Annæus Schjødt får NTB opplyst at saken mot Quisling kommer opp antagelig i slutten av juli eller begynnelsen av august. For øyeblikket holder en på med trykking av sakens doku-menter og dette tar selvsagt sin tid på grunn av det svære ma-teriale.

Quisling -

(Forts. fra side 1.)

også at tiltalte avslø benådigs-andragende fra to dødsdømte i 1944 og 12 i 1945.

Til slutt nevnes i samband med straffelovens paragraf 254, som setter straff blant annet for tyveri, at Quisling bemektiget seg slottet og en mengde gjenstan-der av stor verdi tilhørende del-s staten dels den kongelige familie og dessuten fra Det Norske Sel-skap og Frimurerlosgjene i landet.

Bilkolonnen med matvarer og klær fra Sveits som kom til Oslo. — Her kjører bilene opp Karl Johs på øresturen til Rådhuset.